

Dendrokronologisk Laboratorium

NNU rapport 37, 1999

TOFTA KIRKE, GOTLAND

Konservator Tångeberg. Bestilt af Peter Tångeberg.

Undersøgt af Thomas Bartholin, Niels Bonde, Aoife Daly og Orla Helleberg Erikson.

NNU j.nr. A7917

Altertavle, Tofta kirke, Gotland

Fem figurer af *Quercus sp.*, eg, undersøgt. Splintved er ikke bevaret på nogle af figurerne. Fire figurer er dateret. Figurerne er her forsynet med betegnelser 0093001A, 0093002A, 0093003A, 0093004A og 0093005A (se måle- og dateringsskema sidst i rapporten).

Undersøgelsen viser at fire figurer (0093001A, 0093002A, 0093003A og 0093005A) kommer sandsynligvis fra samme træ. Kurverne fra disse figurer er sammenregnet til én med betegnelsen 0093M001 som repræsenterer træet.

Kurven er på 179 år og dækker perioden 1162-1310 e.Kr. Fældningstidspunktet for træet, som figurerne stammer fra, er beregnet, med tillæg for manglende splint, til efter ca. 1331 e.Kr.

Dendroproveniens ?

Den beregnede trækurve 0093M001 krydsdaterer med grundkurver for egetræ fra omkring Østersøen. De højeste *t*-værdier fremkommer med grundkurverne for Lund/Skåne/Blekinge. Det skal dog bemærkes at proveniens bestemmelse af enkeltræer er ret usikkert.

betegnelse	0093001	0093002	0093003	0093005
0093001a	*	9,41	8,66	9,18
0093002a	9,41	*	10,96	9,89
0093003a	8,66	10,96	*	8,53
0093005a	9,18	9,89	8,53	*

Tabel 1. Skema over synkroniseringsværdierne, internt

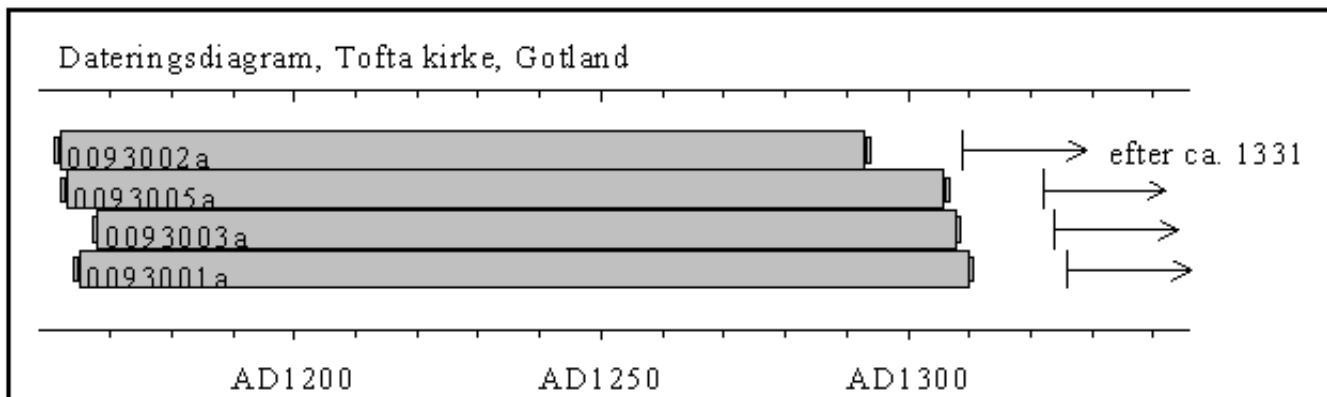
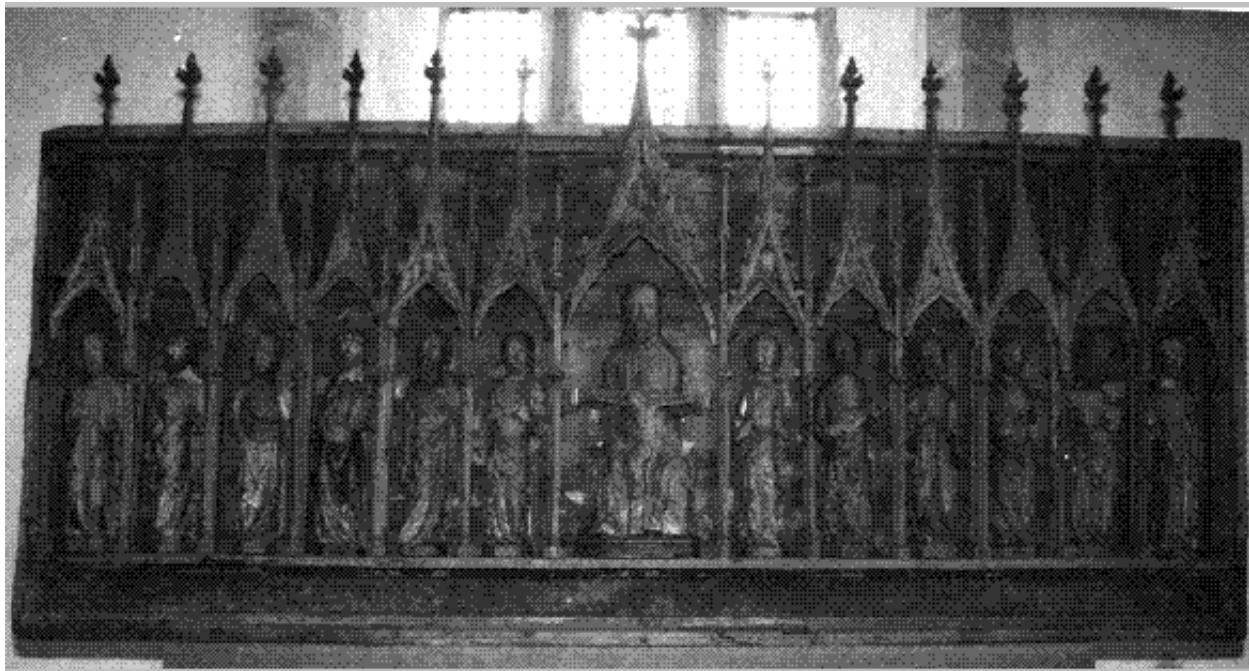

Fig 1. Dateringsdiagram, Tofta kirke, Gotland

LAND	grundkurve	betegnelse	0093M001
DANMARK	Svendborg	4m000001	5,61
	Øst DK	9m230001	3,89
	Jylland	9m456781	4,73
TYSKLAND	Slesvig-Holsten	dm100003	2,69
	Lübeck	dm100008	2,86
	Weser	dm200004	3,63
	Niedersachsen	dm200005	3,21
POLEN	Gdansk Pomern	pm000004	4,20
	Elblag	pm000007	4,47
SVERIGE	SV Skåne	sm000001	6,00
	Lund Skåne Blekinge	sm000002	8,49
	Skåne	sm000004	4,39
	Vestsverige	sm000012	3,61
	Ystad	sm100003	3,91
	Mellemsverige	sm600001	2,99
	Småland Øland	sm600002	3,64

Tabel 2: Tofta kirke, Gotland. Skema over synkroniseringsværdierne mellem trækurve 0093M001 og diverse grundkurver fra Nord Europa.

Katalog

0093001A figur 9 (malet 12) 146 år, kun kerneved. 1165-1310 e.Kr., fældet efter ca. 1331 e.Kr.	0093004A figur 2 (malet 2) 83 år, kun kerneved. Ikke dateret.
0093002A figur 5 (malet 10) 132 år, kun kerneved. 1162-1293 e.Kr., fældet efter ca. 1331 e.Kr.	0093005A figur 10 (malet 5) 144 år, kun kerneved. 1163-1306 e.Kr., fældet efter ca. 1331 e.Kr.
0093003A figur 7 (malet 7) 141 år, kun kerneved. 1168-1308 e.Kr., fældet efter ca. 1331 e.Kr.	

[Tilbage til rapportssiden](#)

English summary:

NNU report 37, 1999

TOFTA KIRKE, GOTLAND

Alter piece, Tofta church, Gotland

Five figures of *Quercus sp.*, oak were examined. Sapwood is not preserved on any of the figures. Four figures are dated. The figures are given the names 0093001A, 0093002A,

0093003A, 0093004A and 0093005A (see the table at the end of the report).

The analysis shows that four figures (0093001A, 0093002A, 0093003A and 0093005A) probably come from the same tree. The curves from these figures are averaged to one (0093M001) which represents the tree.

The curve is of 179 years and covers the period AD 1162-1310. Correcting for missing sapwood, the felling date for the tree, from which the figures are made, is estimated to after circa AD 1331.

Dendroprovenance ?

The tree curve 0093M001 cross-dates with master chronologies for oak from around the Baltic sea. The highest t-value appears with master chronologies from Lund/Skåne/Blekinge, southwest Sweden. It should be pointed out though that determination of provenance of a single tree is not reliable.

[Back to report page](#)